

Sygn. akt II Ka 174/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale prokuratora Leszka Wójcika

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2020 r.

sprawy **A. K., E. P., P. P., A. S. i K. Ś.**

oskarżonych art. 158 §1 kk, art. 193 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 12 listopada 2019 r. sygn. akt II K 239/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od każdego z oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa 60 zł tytułem opłaty za II instancję;

III. zwalnia oskarżonych i oskarżycieli posiłkowych od wydatków postępowania odwoławczego stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 174/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**Wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 12 listopada 2019 r., sygn. II K 239/19****1.2. Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>W niniejszej sprawie wniesiono 2 apelacje, niemniej jednak wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego złożył jedynie pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, dlatego też niniejsze rozważania, zgodnie z art. 457 § 2 kpk, ograniczono do odpowiedzi na sformułowane przez niego zarzuty.</p> <p>- obraza przepisów postępowania, mająca wpływ na treść wyroku, a to art. 413 § 1 pkt 5 kpk, poprzez pominięcie w części dyspozytywnej wyroku rozstrzygnięcia o uznaniu K. Ś., A. S., E. P., A. K. i P. P. za winnych popełnienia zarzucanego im w punkcie II aktu oskarżenia;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Weryfikując wyrok, uzasadnienie Sądu I instancji i akta przedmiotowej sprawy, Sąd Okręgowy nie stwierdził w orzeczeniu o warunkowym		

umorzeniu całości postępowania karnego wobec oskarżonych w zakresie obu zarzucanych im czynów, a zatem także w zakresie czynu z pkt II aktu oskarżenia nieprawidłowości, które czyniłyby zasadnym wniosek o uchylenie całości wyroku. Sąd I instancji ustalił, że zaistniały przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania całości postępowania, a więc co do obu zarzuconych oskarżonym czynów i takie rozstrzygnięcie wydał, a jedynie sformułował je w skrajnie uproszczony, niejasny dla wszystkich (co wynika z apelacji pełnomocnika) sposób. Prawdłowo Sąd winien w pierwszej kolejności wskazać, jakich dokonał ustaleń faktycznych (stwierdzić, czy i jakich czynów oskarżeni się dopuścili – z ewentualnymi zmianami w ich opisie), stwierdzić, czy czyny te podpadają pod jakieś przepisy szczególne prawa karnego (czy wyczerpują znamiona jakiegoś przestępstwa) i dopiero po wskazaniu ustaleń co do stopnia ich winy oraz społecznej szkodliwości ich czynów, sformułować rozstrzygnięcie o warunkowym umorzeniu postępowania. Sąd tymczasem skrócił to orzeczenie do sformułowania, sprowadzającego się do warunkowego umorzenia postępowania (całego) - jedynie ze zmianą w zakresie opisu czynu z pkt I aktu oskarżenia, nie orzekając osobno o ustaleniu, że wszyscy oskarżeni dopuścili się obu zarzuconych im czynów, a jedynie w zakresie jednego z nich w zmienionym kształcie, co rzeczywiście mogło wywołać wrażenie braku rozstrzygnięcia o jednym z czynów. Różnica między aktem oskarżenia a treścią zaskarżonego wyroku dotyczyła

<p>jedynie zmiany opisu czynu z pkt I poprzez wyeliminowanie elementu, nie znajdującego potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego. Lektura uzasadnienia wyroku, będącego przecież sprawozdaniem z opisanych wyżej czynności, potwierdza stwierdzenie, że Sąd I instancji objął wyrokiem całość zarzutów aktu oskarżenia, nie pomijając (mimo takiego pozoru) żadnego z zarzuconych oskarżonym czynów. Brak więc było podstaw do stwierdzenia w tym względzie takich nieprawidłowości, które miałyby spowodować konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>- o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Bezzasadność zarzutu warunkowała bezzasadność wniosku.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>2.</p>	<p>- błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, wyrażający się w uznaniu, iż wina i społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna, w sytuacji, gdy okoliczności czynu, w szczególności pora nocna, miejsce zdarzenia, działanie z zamiarem bezpośrednim pobicia S. O., uderzenie w trakcie zdarzenia A. O., postawa oskarżonych, którzy od samego początku składali wyjaśnienia nakierowane</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	na uniknięcie odpowiedzialności karnej, wskazuje, że zarówno wina oskarżonych, jak i stopień społecznej szkodliwości społecznej czynów im zarzucanych jest wysoka, a co za tym idzie brak jest przesłanek do warunkowego umorzenia postępowania;
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
Sąd Okręgowy nie stwierdził błędu w pierwszoinstancyjnych ustaleniach faktycznych w zakresie stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżonych. Pomimo podjętej próby podważenia zaskarżonego wyroku argumenty pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych wyrażone w apelacji nie wykazały, które z ustaleń Sądu I instancji w tym zakresie jest dowolne i nieprzekonujące, a w szczególności nie odpowiada zasadom logicznego rozumowania. Zgodnie z art. 115 § 2 kk przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Z kolei stopień winy podlega z ocenie przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności decydujących o przypisaniu winy, a więc dojrzałości sprawcy, jego poczytalności, zdolności do rozpoznania bezprawności zachowania oraz ewentualnych anormalnych sytuacji motywacyjnych. Powyższe	

kwalifikatory stopnia społecznej szkodliwości czynu, jak również stopień winy oskarżonych, skorelowany z anormalną sytuacją motywacyjną, zostały w wyważony sposób uwzględnione przez Sąd Rejonowy w rozstrzygnięciu o warunkowym umorzeniu postępowania karnego. Wbrew stanowisku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, w przedmiotowej sprawie wcześniejsze rozmowy S. O. i jego smsy kierowane do P. S. nie mogły pozostać bez wpływu na ocenę zachowania oskarżonych. Sąd Rejonowy prawidłowo zważył również to, iż oskarżeni przybyli na miejsce zdarzenia po prowokujących zachowaniach i połączeniach telefonicznych wykonywanych przez pokrzywdzonego S. O.. A. O. nie została jako pokrzywdzona objęta zarzutem z art. 158 § 1 kk, a jedynie z art. 193 kk, wobec czego argument dotyczący jej uderzenia pozostaje poza ustaleniami faktycznymi. Konieczność uwzględnienia powyższych okoliczności w finalnym rozstrzygnięciu wynikała przede wszystkim z przepisu art. 410 kpk, który na względzie winien mieć nie tylko Sąd merytoryczny, ale także skarżący. W świetle art. 74 § 1 kpk oskarżony nie ma obowiązku dowodzenia swojej niewinności ani obowiązku dostarczania dowodów na swoją niekorzyść. Przyznanie się do winy nie było zatem warunkiem koniecznym orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania. Mimo nieprzyznania się oskarżonego Sąd może orzec o warunkowym umorzeniu postępowania, jeżeli oceni, że okoliczności popełnienia czynów, tak jak w niniejszej sprawie, nie budzą wątpliwości. Instytucja warunkowego umorzenia postępowania zgodnie z zamysłem

<p>ustawodawcy ma na celu przyczynienie się do likwidacji konfliktu wywołanego przestępstwem i powinna znaleźć zastosowanie wszędzie tam, gdzie nie ma potrzeby, ze względu na cele kary, jej wymierzania, w szczególności w odniesieniu do drobnej przestępczości, gdy górna granica zagrożenia karą nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności. W niniejszej sprawie nie zachodziły żadne negatywne przesłanki z art. 66 § 1 kk, które wykluczałyby przedmiotowe rozstrzygnięcie. W stosunku do wszystkich oskarżonych zachodziła również pozytywna prognoza kryminologiczna.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>- o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Bezzasadność zarzutu warunkowała bezzasadność wniosku.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.</p>	<p>- rażąca niewspółmierność środka karnego w postaci częściowego naprawienia szkody w wysokości po 500 zł od każdego z oskarżonych w sytuacji, gdy okoliczności czynu oraz uszczerbek na zdrowiu S. O. uzasadniał zasądzenie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	posiłkowego S. O. kwoty 20.000 zł płatnej solidarnie;	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Środek orzekany na podstawie art. 46 § 1 kk ma charakter wyłącznie kompensacyjny i co do niego nie stosuje się ogólnych zasad wymiaru kary. Zgodnie z art. 56 kk przepisy art. 53, art. 54 § 1 oraz art. 55 kk (dyrektywy wymiaru kary) stosuje się odpowiednio do orzekania innych środków przewidzianych w KK, z wyjątkiem obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Dla orzeczenia obowiązku naprawienia szkody decydujące znaczenie ma ustalenie, czy przypisane oskarżonemu przestępstwo wyrządziło pokrzywdzonemu szkodę, a nie określenie hierarchii dóbr prawnych chronionych przepisem stanowiącym podstawę skazania (por. wyrok Sądu /Najwyższego z dnia 28 marca 2019 r., sygn. V KK 119/18, Legalis Numer 1938299). Rozmiary odszkodowania w znaczeniu cywilnoprawnym wyznaczają granice obowiązku naprawienia szkody, gdyż wszystko, co wykracza poza nie, byłoby zyskiem z przestępstwa uzyskanego przez pokrzywdzonego. Z tego też względu, żądanie podwyższenia obowiązku naprawienia szkody do 20.000 zł Sąd Okręgowy uznał za wygórowane i nie przystające do realiów tej sprawy, jak również procesu i czasu leczenia pokrzywdzonego. Zasądzona przez Sąd Rejonowy kwota 2.500 zł (po 500 zł od każdego z oskarżonych) znacząco przewyższa miesięczne,</p>		

<p>minimalne wynagrodzenie za pracę (1.920 zł netto w 2020 r.), z którego utrzymuje się wiele rodzin i gospodarstw domowych. Orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w określonej w wyroku Sądu I instancji wysokości, nie stoi na przeszkodzie dochodzeniu przez S. O. niezaspokojonej części roszczenia w drodze postępowania cywilnego.</p>	
Wniosek	
<p>- o zmianę wyroku poprzez zasądzenie solidarnie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego S. O. naprawienia szkody w wysokości 20.000 zł;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Bezzasadność zarzutu warunkowała bezzasadność wniosku.	

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
1.	-----
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

Zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność wniesionych środków odwoławczych i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylenia	
-----	-----
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
-----	-----

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II i III	Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa 60 zł tytułem opłaty za II instancję, jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 636 § 2 kpk, Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonych i oskarżycieli posiłkowych od wydatków

postępowania odwoławczego, stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych subsydiarnych		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------